

hvor ledig Kapital søger heldig og sikker Anbringelse. De oprindelige Selskaber, der allerede fra først af ere i mere eller mindre Grad Forretningsfamlag, ville derfor efterhaanden omdannes til end mere at blive det.

Dette er et Forhold, som maa tillægges den største Vægt. Selv om man ved stærkede Betingelser vægger sig mod, at Virksomheden utilbørlig udnyttes til Aktieejernes Fordel, saa er det klart, at i samme Udstrækning som Aktierne gaa over paa Hænder, hvor Udbyttet er den eneste eller væsentligste Interesse, der knytter til Selskabet, i samme Grad synker Interessen for at holde Indretningen paa Højde med Tidens Krav. Aktionærerne som saadanne ville ikke søle sig opfordrede til ved en indsigtsfuld, økonomisk og energisk Ledelse, ved stadig Indførelse af Forbedringer med Hensyn til Udstyr, Apparater og Ordning at sætte Telefonen i Stand til paa bedste Maade at imødekomme Almenhedens Behov.

Ulemper ved at overlade Telefondriften til Kommunerne.

Selv om man indrømmer, at det er uheldigt at overlade Sagen til private Selskaber, kunde man ville indvende, at flere af de paapegede Ulemper afhjælpes ved, at Lokalnettene overtages af Kommunerne, medens Staten har Langlinierne. Man vilde derved indrette sig paa en Maade, som svarer til Bevæsenets Hovedveje og Bygdeveje.

Det maa vistnok indrømmes, at en saadan Ordning for de største Byers Vedkommende, og — hvis det i Landdistrikterne blev gjort til amtstommunale Anliggender — tillige ogsaa for disse vilde afhjælpe væsentlige Mangler ved, at det er Privatdrift. Men for de mindre Byer og for Landdistrikterne — om det overlades til Herrederne — og i enkelte Henseender ogsaa for de større Byer vilde en kommunal Ordning utvivlsomt virke som et Tillbagestridt. Thi det vilde vistnok medføre større Vanskeligheder for en Række Nabo kommuner at slutte sig sammen og arbejde sammen i en Virksomhed som denne, hvor Lokalnettet omspænder en Kreds af Kommuner, end det falder for et Selskab, der enten oprindelig er dannet eller omdannes til at omfatte en større Kreds.

Her ligger ogsaa den afgørende Indvending mod at overlade Lokalnettene til Kommunerne. For at istandbringe Telefonforbindelse for hele Riget vil der altsaa maatte tilvejebringes Ensartethed og Overenskomst om Anlæggets Bestaafenhed, Betjening og Ekspeditionsmaade, Takster og Vedligehold mellem alle interesserede. Hvilke Vanskeligheder, Forsinkelser og stadig Misnøje og Klage man derved udsætter sig for, behøver formentlig kun at nævnes.

Ulemperne ved en Rigstelefon med kommunale Lokalnet vil med Hensyn til Sammenlutning og Samvirken i stor Udstrækning blive de samme som ved Privattelefoner, og man kan derfor forøvrigt henvise til foran, hvor disse Forhold ere nærmere udrede.

Ublandet Rigstelefondrift tilraades.

Komiteen er derfor kommet til det Resultat at maatte tilraade ublandt Rigstelefon. Man erkender det private Initiativs Fortjeneste af at have indført og indarbejdet denne vigtige Samfundsindretning, og man vurderer de Grunde, som kan anføres for fremdeles at give Plads for den private Virksomhed. Men i Længden ville Ulemperne langt overveje Fordelene. Naar Udviklingen nu er naaet saa langt, at Statens Hjælp og Indskriden med hver Dag stærkere og stærkere kræves af Forholdene selv, og en saadan Indskriden alment paakalder af Befolkningen, da har den private Foretagelse i alt væsentligt løst sin Opgave. Man forudsætter, som nævnt, at der fremdeles i en Række Overgangsmaal betingelsesvis kan være Opfordring til at meddele Tilladelse til Anlæg af lokale Telefonnet, fordi Staten ikke kan overkomme alt paa en Gang, men i det store taget bør Sagen nu overføres til Staten og den fremtidige Udvikling nu grundes herpaa.

Under Overvejelserne af alle de herhen hørende Omstændigheder, har det, som før anført, stillet sig mere og mere klart, at en videre Udsættelse med at tage dette Skridt, vil være til stor Skade for en heldig Udvikling. Det er saa langt fra, at en saadan Forøjning nu vilde komme for tidlig, at man snarere maa beklage, at den ikke allerede før er iværksat. Dersom man er enig i, at vi en Gang maa gaa over til Rigstelefon, da tale alle Grunde for at stride dertil jo før jo heller.